

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การประเมินหลักสูตรในครั้งนี้ได้กระทำโดยการสำรวจความคิดเห็นของ ผู้อำนวยการ ครู นักเรียน และกรรมการสถานศึกษาที่มีต่อองค์ประกอบต่างๆที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรท้องถิ่น ตาม หลักการของ CIPP Model มีการใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยการประเมิน (Evaluation Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนศรีสมเด็จพิทยพัฒนาวิทยา ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ ดังนั้นในบทนี้จึงเป็นการนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการ ด้านต่างๆ ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบด้วย

1. ผู้อำนวยการโรงเรียนและรองผู้อำนวยการ โรงเรียนศรีสมเด็จพิทยพัฒนาวิทยา อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 2 คน
2. ครูผู้สอน โรงเรียนศรีสมเด็จพิทยพัฒนาวิทยา อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ได้แก่ ครูผู้สอนรายวิชาเกี่ยวกับหลักสูตรท้องถิ่น จำนวน 5 คน ได้แก่ หลักสูตรท้องถิ่นงานประดิษฐ์ที่เป็นเอกลักษณ์ไทย การปลูกไม้เลื้อย และงานผลิตภัณฑ์ผ้าไทย
3. นักเรียนโรงเรียนศรีสมเด็จพิทยพัฒนาวิทยา อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 120 คนโดยเลือกแบบเจาะจง
4. กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนศรีสมเด็จพิทยพัฒนาวิทยา อำเภอศรีสมเด็จ จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 12 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ 1 ประเภท คือ แบบสอบถาม

แบบสอบถามมี 3 ชุด คือ แบบสอบถามสำหรับผู้เรียน แบบสอบถามสำหรับ

คณะกรรมการสถานศึกษา และแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน แบบสอบถามแต่ละชุดมี รายละเอียด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้เรียนแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยลักษณะคำถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ เพศ ระดับชั้นที่กำลังศึกษา และอาชีพ ผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าแบบ Rating Scale ตามแบบของ ลิเคิร์ต (Likert) โดยมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ความคิดเห็นดังนี้เห็นด้วยมากที่สุดเห็นด้วยมากเห็น

ด้วยปานกลางเห็นด้วยน้อยและเห็นด้วยน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 162) โดยแยกเป็น
ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended) เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ
ของหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนศรีสมเด็จพัฒนา
วิทยา

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดย
ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา
ประเภทของคณะกรรมการสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าแบบ Rating Scale โดยมีคำตอบให้
เลือก 5 ระดับความคิดเห็นดังนี้ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และ
เห็นด้วยน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 162) โดยแยกเป็น ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้าน
กระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended) เกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติม
และข้อเสนอแนะของหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียน
ศรีสมเด็จพัฒนาวิทยา

ชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนแบ่งออกเป็น 3 ตอน
ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดย
ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ตำแหน่ง ระดับ
การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าแบบ Rating Scale โดยมีคำตอบให้
เลือก 5 ระดับความคิดเห็นดังนี้เห็นด้วยมากที่สุดเห็นด้วยมากเห็นด้วยปานกลางเห็นด้วยน้อยและเห็น

ด้วยน้อยที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด. 2546 : 162) โดยแยกเป็น ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended) เกี่ยวกับความคิดเห็นเพิ่มเติม และข้อเสนอแนะของหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนศรีสมเด็จพิภพพัฒนาวิทยา

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

การดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้
การสร้างแบบสอบถาม

- หลักสูตร
- เนื้อหา
- ขั้นที่ 1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน
  - ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษาเพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างของเครื่องมือและขอบเขต
  - ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบและให้คำแนะนำ พร้อมปรับปรุงแก้ไขในข้อคำถาม ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
  - ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย
    1. ผศ.ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรัญ ชูกระเดื่อง อาจารย์สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
    2. ดร.ปิยะธิดา ปัญญา อาจารย์สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
    3. ดร.พงศ์ธร โพธิ์พูลศักดิ์ อาจารย์สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
    4. ดร.ภูษิต บุญทองเถิง อาจารย์สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
    5. ดร.สมปอง ศรีภักญา อาจารย์สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน ด้านหลักสูตรและด้านวัดผลประเมินผล ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านพิจารณาถึงความเห็น และให้คะแนนข้อคำถามแต่ละข้อ โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

เห็นว่าสอดคล้อง	ให้คะแนน	+1
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	0
เห็นว่าเป็นไม่สอดคล้อง	ให้คะแนน	-1

แล้วนำคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) มาแทนค่าในสูตร ใช้เกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป (ไพศาล วรคำ. 2555 : 263) โดยคำนวณจากสูตรต่อไปนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

R เป็นคะแนนระดับความสอดคล้องที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนประเมินในแต่ละข้อ

N เป็นจำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินความสอดคล้องในข้อนั้น

ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาที่มีค่าเท่ากับ 0.8 แสดงว่าข้อคำถามในแบบสอบถามมีความเหมาะสม และ ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

ตารางที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

แบบสอบถามของคณะกรรมการสถานศึกษา และแบบสอบถามของผู้บริหารและครูผู้สอน	
ด้านบริบท/วิสัยทัศน์	
เดิม	แก้ไขเป็น
1. วิสัยทัศน์แสดงภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของผู้เรียน สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สอดคล้องกับกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น สพม. 27 และความต้องการของโรงเรียนอย่างชัดเจน	1. วิสัยทัศน์แสดงภาพอนาคตที่พึงประสงค์ของผู้เรียน สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551
	2. วิสัยทัศน์สอดคล้องกับกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น สพม. 27
	3. วิสัยทัศน์ความต้องการของโรงเรียนอย่างชัดเจน
7. ส่งเสริมความเจริญงอกงามให้ผู้เรียนในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย	9. ส่งเสริมความเจริญงอกงามให้ผู้เรียนในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ กระบวนการ
	10. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย
ด้านบริบท/หน่วยการเรียนรู้	
16 หน่วยที่จัดนำไปปฏิบัติได้จริง	19 หน่วยการเรียนรู้ที่จัดทำสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนในระดับเดียวกัน จำนวน 30 คน

ขั้นที่ 6 นำแบบสอบถามจากที่ได้รับคืนจากการนำไปทดลองใช้มาคำนวณหาความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับสำหรับนักเรียน กรรมการสถานศึกษา และผู้บริหารและครูผู้สอน เท่ากับ 0.804, 0.800, และ 0.799 ตามลำดับ

ขั้นที่ 7 จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสมเด็จพิมพ์พัฒนาวิทยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
2. นำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประสานงานกับผู้อำนวยการโรงเรียนศรีสมเด็จพิมพ์พัฒนาวิทยา เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยกับนักเรียน ครู และกรรมการสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลและรับคืนด้วยตนเอง
3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่

1. ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (สุรวาท ทองบุ, 2550 : 123)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASAKHAM UNIVERSITY

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	F	แทน	ความถี่
	N	แทน	จำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด

2. การหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตร (สุรวาท ทองบุ, 2550 : 123)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนผู้ให้ข้อมูล

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร
(สุรวาท ทองบุ, 2550 : 124)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum(X - \bar{X})^2}{(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	X	แทน	คะแนนแต่ละคน
	N	แทน	จำนวนผู้ให้ข้อมูล

การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. โดยนำค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ที่ได้จากการคำนวณไปเทียบกับเกณฑ์การประเมินที่ได้วางไว้ โดยกำหนดเกณฑ์วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	4.50 – 5.00	หมายถึง	เหมาะสมในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	3.50 – 4.49	หมายถึง	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.50 – 3.49	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.50 – 2.49	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.00 – 1.49	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

ข้อมูลปลายเปิด จากแบบสอบถามผู้วิจัยได้นำมาจัดลำดับ จัดหมวดหมู่ ในแต่ละด้าน วิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอในรูปแบบความเรียง

ตารางที่ 6 สรุปวิธีดำเนินการวิจัย

วัตถุประสงค์	รายการประเมิน	แหล่งข้อมูล	วิธีรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
1. ประเมินบริบทของการพัฒนาหลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิสัยทัศน์ 2. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 3. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ 4. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 5. โครงสร้างหลักสูตร 6. หน่วยการเรียนรู้/สาระการเรียนรู้/ตัวชี้วัด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียน 2. กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3. ครูและผู้บริหารสถานศึกษา 	1. แบบสอบถาม	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 2. วิเคราะห์ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
2. ประเมินปัจจัยนำเข้าในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> 1. บุคลากร 2. สื่อ/วัสดุ/อุปกรณ์ 3. อาคารสถานที่และแหล่งเรียนรู้ 4.งบประมาณ 5.เวลาเรียน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียน 2. กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3. ครูและผู้บริหารสถานศึกษา 	1. แบบสอบถาม	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 2. วิเคราะห์ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
3. ประเมินกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมตามหลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> 1. การวางแผน 2. การจัดการเรียนรู้ 3. การวัดและประเมินผล 4. การประกันคุณภาพการศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียน 2. กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3. ครูและผู้บริหารสถานศึกษา 	1. แบบสอบถาม	<ol style="list-style-type: none"> 1. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 2. วิเคราะห์ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

วัตถุประสงค์	รายการประเมิน	แหล่งข้อมูล	วิธีรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
4. ประเมินผลผลิตของหลักสูตร	รายการเรียนรู้ 1. ผลการเรียนรู้ 2. ผลงาน/ชิ้นงาน	1. นักเรียน 2. กรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน 3. ครูและผู้บริหารสถานศึกษา	1. แบบสอบถาม	การวิเคราะห์ข้อมูล 1. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) 2. วิเคราะห์ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)
5. ประเมินผลกระทบของการ จัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร	1. ด้านความมีชื่อเสียง 2. ด้านรางวัล/เกียรติยศ 3. ด้านการยอมรับของชุมชน	1. นักเรียน 2. กรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน 3. ครูและผู้บริหารสถานศึกษา	1. แบบสอบถาม	การวิเคราะห์ข้อมูล 1. วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) 2. วิเคราะห์ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)